

कटारी नगरपालिका नीति तथा कार्यक्रम २०७७/०७८

अव म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय नगरसभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

पूर्वाधार विकासतर्फ

१. साना सडकहरूमा वातावरणमैत्री मोजाइक टायलको प्रयोग गरी बाटो निर्माण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिदै स्थानीय श्रोत तथा साधनको उच्चतम प्रयोग गरी विकास निर्माणका कार्यमा स्थानीय जनसहभागीतालाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
२. नगरको कुनै स्थानका ५० प्रतिशतभन्दा बढी जनताको माग भएमा व्यवस्थित वस्ती विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३. आवश्यक स्थानहरूमा ढल प्रशोधन केन्द्र (Sewerage Treatment Plant)सहित ढल निर्माण कार्यको लागि प्रदेश तथा संघमा अनुरोध गरिनेछ ।
४. अस्थायी प्रकृतिका आवासीय भवनहरूको लागि विद्युत मिटर तथा खानेपानी जडानको लागि वडा कार्यालय मार्फत सिफारिस माग भई आएमा उक्त भवनहरूको स्थलगत निरीक्षण गरी नगरले तोकेको न्यूनतम मापदण्डहरू (बाटो तथा भ्याल-ढोका र भेन्टिलेशन सम्बन्धी) पुरा भएको अवस्थामा अस्थायी नक्सा पास दस्तुर लिई भवनको क्षेत्रफल सम्पत्ति करमा उल्लेख गरी सम्बन्धित कार्यालयमा सिफारिस गरिने नीतिलाई अगाडि ल्याइने छ ।
५. विगत लामो समयदेखि कार्यान्वयनमा रहेको खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डले कायम गरेको हालको दरलाई आवश्यकता अनुसार पुनरावलोकन गरिनेछ ।
६. वार्षिक रूपमा अति विपन्न परिवारलाई सुरक्षित आवासको प्रत्याभूति दिलाउन फुसको छानो भएका घरहरूलाई क्रमागतरूपमा जस्ता वितरण गरि फुसको छानो मुक्त नगर निर्माणको अभियान सुरु गरिने छ ।
७. बजार क्षेत्रमा विस्तारित विद्युतीय हाईटेन्सन लाईनलाई भूमीगत गर्न सम्बन्धित निकायसँग आवश्यक छलफल गरिनेछ ।
८. सडक लगायतका भौतिक संरचनालाई विश्वव्यापी मापदण्ड अनुरूप अपांगमैत्री, ड्रेन व्यवस्थापन भएको, सडक छेउ बिरुवा रोप्ने जस्ता विषय समेट्दै सडकको वर्गिकरण गर्ने तथा सडक मापदण्ड निर्माण गरी कडाईका साथ लागु गरिनेछ ।
९. नगरभित्र सिंचाइ, गौचरण, खोला, नहर, मन्दिर, पार्कजस्ता सार्वजनिक स्थलहरूको संरक्षणको नीतिलाई अझ मजबुतीका साथ पालना गरिने, गराइनेछ ।
१०. फोहोर व्यवस्थापनको कार्य नगरको एक प्रमुख दायित्व भएकाले यसका लागि नागरिकसँग न्यूनतम शुल्कमा नगरपालिका स्वयंले वा साभेदारी तथा समन्वयमा आधारित प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११. नगरका आयोजनाहरूको हाल भैरहेको अनुगमन प्रक्रियालाई सरलीकृत गर्दै लगिने छ ।
१२. नगरको विकास कार्यलाई एकीकृत र दिगो विकासको मोडलमा रुपान्तरण गर्न सम्बन्धित आयोजनाभित्र पर्ने सम्पूर्ण कार्यलाई एकीकृत रूपमा लागत अनुमानमा समावेश गरी कार्यान्वयन गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ ।
१३. नयाँ निर्माण हुने भवनहरूमा पार्किङ प्रयोजनको लागि निर्माण हुने Basement को व्यवस्था भएमा उक्त भवनको नक्सा पासमा १५% नक्सा पास दस्तुर छुट दिने नीति लिइनेछ । त्यस्तै संयुक्त आवास

निर्माण गर्ने व्यक्ति वा कम्पनीहरूलाई नक्सा पास दस्तुरमा ५० प्रतिशत छुट दिइनेछ । संयुक्त आवास सम्बन्धी कार्यविधि बनाई लागू गरिनेछ । नक्सा पास सम्बन्धी प्रकृत्यालाई अनलाइन पद्धतिमा रूपान्तरण गर्न आवश्यक प्रकृत्या थालनीको व्यवस्था मिलाइने छ ।

१४. नयाँ निर्माण हुने व्यापारिक तथा सार्वजनिक भवनहरूमा भवन निर्माण मापदण्डको व्यवस्था अनुसार अनिवार्य रूपमा अग्नि नियन्त्रण यन्त्र जडान गर्न र सो कार्य सम्पन्न भए पश्चात मात्र भवन सम्पन्न प्रमाणपत्र प्रदान गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. कालोपत्रे तथा ढलान सडकहरूको नियमित मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
१६. पूर्वाधार विकासको लागि नगरको सार्वजनिक-निजी साभेदारी इकाई (PPP Unit) गठन गरि त्यस मार्फत सार्वजनिक-निजी साभेदारी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१७. नगरपालिका भित्रको खानेपानीको भूमीगत श्रोतलाई दीर्घकालीन रूपमा सुनिश्चित गर्न भूमिगत जल उपयोग नीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

आर्थिक विकासतर्फ

कृषि तथा पशु विकास

१८. “समृद्धिको मुल आधार, कृषि बाटै स्वरोजगार” भन्ने नाराका साथ कृषि उत्पादकत्व वढाउने तथा बजारीकरणमा कृषकलाई सहजीकरण गर्दै कृषि मार्फत समृद्धि हासिल गर्ने उदेश्यले भूमिहीन कृषकहरूलाई करार खेती मार्फत “मेयर दिगो कृषि परियोजना”सञ्चालन गरिने छ ।
१९. तरकारी, माछा, मासु तथा दुधमा नगरलाई आत्मा निर्भर बनाउने नीति लिइने छ ।
२०. कृषि अनुदानलाई व्यवस्थित बनाउन उत्पादनमा आधारित अनुदानको नीति लिइने छ ।
२१. स्थानिय उत्पादनको बजारीकरण गर्नुका साथै कृषि जन्य उत्पादनको आयातलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
२२. कृषि उत्पादन वृद्धिको लागि कृषि समुहहरूलाई सकृय बनाउँदै सामुहिक तथा चक्लाबन्दी खेतिलाई अगाडि बढाईने छ ।
२३. फलफुल, तरकारी, माछा, च्याउ, अदुवा बेसार, केरा, मसला तथा नगदेबाली जस्ता कृषि उत्पादनको विकासका लागि नगरभित्र सम्भाव्य पकेट क्षेत्र पहिचान गरी घोषणा गरिनेछ ।
२४. एकीकृत नमूना कृषि फर्म निर्माण गरी कृषि प्रविधि तथा कृषि पर्यटनको प्रचार प्रसार गरिने छ ।
२५. अर्गानिक खेतिलाई प्राथमिकता दिँदै रासायनिक विषादिको वैकल्पिक प्रविधिको प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।
२६. स्थानीय उत्पादन प्रवर्द्धनका लागि नगरपालिकाका संभावित स्थानहरूमा स्थानीय कृषि बजार तथा साप्ताहिक हटिया लगाउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२७. बीउबिजन र मल वितरणमा आवश्यक अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ । मल तथा बीउबिजनको वितरणका लागि निश्चित समय र तालिका बनाएर उपयुक्त समयमा उपयुक्त खालको बिउबिजन तथा मलखाद उपलब्ध गराउने गरी व्यवस्था मिलाइने छ ।
२८. उत्पादनमा अभिवृद्धि गर्नको निम्ती रोग किरा पहिचान र माटो परिक्षण गर्न छुट्टै एक मिनि प्रयोगशालाको स्थापना गरिनेछ ।
२९. कृषकहरूको खेतीमा लाग्ने रोग नियन्त्रणका लागि सम्पूर्ण वडाहरूमा आवश्यक सामग्री वितरणका साथै आकस्मिक रूपमा कृषिमा आउने जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न विषेश बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

३०. पशुजन्य पदार्थहरूको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न उत्पादन लागत न्यूनीकरणका प्रविधिहरूको उपयोग, फार्म सुधार यान्त्रिकीकरणलाई जोड दिइनुका साथै पशुहरूको नश्ल सुधारका लागि कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रमलाई अभियानकै रूपमा निरन्तरता दिईने छ ।
३१. पशुजन्य पदार्थहरूको गुणस्तरीय उत्पादन, प्रशोधन, विविधीकरण र बजारीकरणलाई प्राथमिकता दिई विषयगत शाखा र सेवाकेन्द्रहरूमा रोग निदानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३२. पशु वधशालालाई व्यवस्थित गरी स्वच्छ, माछा, मासुको विक्रीको व्यवस्था मिलाईने छ भने बाखा स्रोत केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
३३. विश्व महामारी कोरोना भाईरसका कारण रोजगार गुमाई वैदेशिक रोजगारवाट गाउँ फर्केका युवा वर्गहरूलाई उत्पादनको मागको आधारमा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
३४. एक वडा एक उत्पादन नीति अवलम्बन गरी सम्पूर्ण वडाहरूमा छुटाछुट्टै पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी एक वाली लक्षित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
३५. स्थानिय जातका विउ विजन संरक्षणको लागि नगर स्तरीय विउ बैंकको स्थापना गरिने छ ।
३६. घाँसको श्रोत केन्द्रको स्थापना गरी घाँसको विउ वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
३७. डेरी उद्योगहरूलाई प्रवर्द्धन गर्ने कार्यक्रमहरू ल्याइने छ ।
३८. माछा पालन व्यावसायीहरूका लागि पोखरी निर्माण देखि आवश्यक सामग्री वितरण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तर रूपमा सञ्चालन गरिने छ ।
३९. विपन्न तथा सिमान्तकृत महिला किसान समूहहरूलाई उच्चमशिलता विकासका लागि अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
४०. महिला तथा आमा लक्षित उन्नत जातको कुखुरा पालन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

संस्कृति, पर्यटन तथा सम्पदा संरक्षण

४१. नगरमा पर्यटकीय सम्भाव्यता रहेका क्षेत्रहरूको पहिचान गरी विकास गर्न एवं ऐतिहासिक, धार्मिक तथा साँस्कृतिक महत्वका सम्पदाहरूको संरक्षणको नीति लिइनेछ ।
४२. कटारी नगरक्षेत्रभित्र रहेको सिमसार, ताल, पोखरी क्षेत्रको विकास तथा पर्यावरणीय पर्यटनको कार्यक्रम सञ्चालन गरी वाह्य तथा आन्तरिक पर्यटनको गन्तव्य बनाउन पहल गरिने छ ।
४३. नगरक्षेत्र भित्रका पहिचान भएका पर्यटकीय क्षेत्रहरूको विकासका लागि उचित प्रोत्साहन प्याकेज ल्याइनेछ । महाभारत श्रृङ्खलाको पर्यटन क्षेत्रको विकास एवम् पर्यटकीय मनोरन्जन केन्द्रहरूको विकासका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ ।
४४. तावाखोला व्यवस्थापन तथा सौन्दर्य प्रवर्द्धन, घाट विकास, स्नान स्थल निर्माण, विभिन्न वाटर स्पोर्ट्स प्रवर्द्धन लगायतका कार्यका लागि निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ ।
४५. पर्यटनको पूर्वाधार विकासमा स्थानीय संघ-संस्था, समुदाय तथा निजी क्षेत्रको नेतृत्व तथा सहभागितालाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
४६. नगर क्षेत्रमा तारे होटलहरूको स्थापना गर्न चाहनेहरूका लागि विशेष सहूलियत प्याकेज उपलब्ध गराइनेछ ।
४७. नगरभित्र रहेका विभिन्न पर्यटकीय स्थलहरूबिच पर्यटकीय पदमार्ग निर्माण गर्न आवश्यक अध्ययन गरिनेछ ।

सहकारी

४८. महिलाद्वारा सञ्चालित सहकारी संस्थाहरूको नियमित अनुगमन, गठन तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
४९. सहकारीहरूलाई उत्पादन मुलका तथा रोजगारी सिर्जना हुने क्षेत्रमा केन्द्रित गरिने छ ।
५०. नगर क्षेत्रमा रहेका वचत तथा ऋण सहकारीहरू वित्तीय संस्थाहरूको समन्वयमा व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन गर्न चाहने अति विपन्न समुदायका व्यक्तिहरूलाई सहूलियतमा ऋणको व्यवस्था गर्न पहल गरिने छ ।
५१. सहकारीको माध्यबाट पूँजीको अधिकतम परिचालन गरी सो पूँजीलाई उत्पादनमा केन्द्रित गरिनेछ । सहकारी संस्थाहरूलाई समुदायस्तरमा प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
५२. सुविधा तथा उपयोगकर्तामा सहकारीको सदस्यता विस्तार गर्ने नीति व्यवहारमा उतार्नुका साथै सहकारी शिक्षा, सूचना र तालिममा आम नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।

उद्योग तथा वाणिज्य

५३. औद्योगिक वातावरणलाई लगानीमैत्री तथा प्रतिस्पर्धी बनाई औद्योगिक वस्तुको उत्पादन र रोजगारीका अवसरमा अभिवृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ । साना तथा मझौला उद्योगहरूको विकास गर्दै स्थानीय क्षेत्रमा रोजगारी अभिवृद्धि गर्न संभावित बडाहरू पहिचान गरी साना तथा मझौला उद्योग ग्राम स्थापना गर्ने तथा सहूलियतको नीति लिइनेछ ।
५४. स्थानीय श्रोत, श्रम, सिप, कच्चा पदार्थ र प्रविधिको उपयोग गर्ने गरी उद्योगको प्रवर्द्धन गर्न विशेष जोड दिइनेछ ।

राजस्व नीति

५५. “कर तिर्नु कर्तव्य मात्र होइन गौरव पनि हो” भन्ने अवधारणाको विकास गर्न स्वयं कर निर्धारण पद्धतीमार्फत करदातालाई नै पहिलो कर प्रशासकको रूपमा लिने गरी कर सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गरिनेछ ।
५६. राजश्व प्रशासनलाई चुस्त, सरल, प्रविधिमैत्री एवं करदातामैत्री बनाइनेछ ।
५७. रोजगारी तथा उत्पादन प्रवर्द्धन गर्ने क्षेत्रमा लगाइने करमा घट्टो दर कायम गरी कर प्रणालीले समेत उत्पादनमूलक क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्ने नीतिको शुरुवात गरिनेछ ।
५८. संरक्षण गर्नुपर्ने समुदाय तथा प्रोत्साहन गर्नुपर्ने क्षेत्रलाई कर तथा शुल्क छुट दिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५९. राजस्व चुहावटलाई निरुत्साहन तुल्याउने कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सामाजिक विकासतर्फ

शिक्षा

६०. समग्र कटारी नगरको दीर्घकालिन विकासको आधार शिला शिक्षा भएकाले आगामी आ.व.मा नविन विचार सहितका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । अन्तरक्रियात्मक विधिहरूबाट सुभावाहरू संकलन गरिनेछ । शैक्षिक सुदृढीकरण र गुणस्तर वृद्धि गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६१. कटारी नगरको समग्र शैक्षिक सुधारका लागि यसै आ.व. मा नगर शिक्षा कार्यविधि पारित गरी लागू गरिनेछ ।

६२. नगरका सबै बालबालिकालाई यसै आ.व. भित्र भोला, टिफिन बक्स वितरण कार्यलाई पूर्णता दिइनेछ ।
६३. बालकक्षामा पढाउने स.का., विद्यालय कर्मचारी परिचरलाई अत्यन्त कम पारिश्रमिक भएकाले प्रोत्साहन स्वरुप नगरबाट प्रोत्साहित गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
६४. नगरको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि इच्छुक अंग्रेजी माध्यमबाट अध्यापन गराउने विद्यालयलाई अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
६५. नीजि विद्यालयहरूले शिक्षा क्षेत्रमा र विपत्तिमा परेका नागरिकहरूको लागि गरेको सहयोगलाई सम्मान गर्दै नीजि क्षेत्रका विद्यालयहरूलाई सेवामुखी, पारदर्शी र समसामयिक बनाउन आवश्यक सहकार्य र सहभागिताको नीति अपनाइनेछ ।
६६. आधारभूत तहको स्थानीय भाषा तथा विषयका पाठ्यक्रम निर्माणका लागि सम्बन्धित विज्ञहरू राखी आवश्यक छलफल तथा अन्तरक्रियाको आयोजना गरिनेछ ।
६७. सामुदायिक विद्यालयहरूलाई सुचना प्रविधि मैत्री बनाउन यसै आ.व.मा एक विद्यालय एक कम्प्युटर/ल्यापटप वितरण गर्ने कार्यक्रम ल्याइने छ ।
६८. विद्यार्थीको सिकाई अभिवृद्धि गर्न विषयगत सूचक निर्धारण गरी शिक्षकहरूलाई सूचकका आधारमा विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धीको मूल्यांकन गर्ने नीति अपनाइनेछ ।
६९. शिक्षक र प्र.अ. हरूलाई करारनामा गराई सोही करारनामाका आधारमा शैक्षिक गुणस्तरको मूल्यांकन गरी उत्कृष्ट छात्र-छात्रा, उत्कृष्ट शिक्षक, उत्कृष्ट विद्यालय प्र.अ. घोषणा गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
७०. विद्यालय अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन वडा शिक्षा समिति सक्रिय बनाई वडागत शिक्षा योजना निर्माण र वडागत विद्यालय अनुगमनको नीति अपनाइने छ ।
७१. वडागत उत्कृष्ट छात्र-छात्रालाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
७२. समग्र नगरको शैक्षिक गतिविधि झल्कने नगर शिक्षा प्रोफाइल तयार गरिनेछ ।
७३. विद्यालयमा बालकलव स्थापना गरी बालबालिका सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७४. सिमान्तकृत विद्यार्थीहरूका लागि प्रोत्साहनको कार्यक्रम ल्याइने छ ।
७५. नगरका विद्यालयलाई हरित विद्यालयका रूपमा विकास गर्न एक विद्यालय एक फुलवारीको अवधारणालाई विकास गरिनेछ ।
७६. शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने अभियानका रूपमा प्रत्येक वडामा अभिभावक, वि.व्य.स., शिक्षक तथा जनप्रतिनिधिको संयुक्त भेला गरी अभिभावक शिक्षा गुणस्तर कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
७७. विद्यार्थीमा रहेका प्रतिभाको पहिचान गर्न प्रतिभाको खोजी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७८. राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड कार्यक्रमलाई अभि व्यवस्थित बनाउन विद्यालयलाई अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
७९. विद्यालयमा कोभिड-१९ ले पारेका असर न्यूनिकरण गर्न र बालबालिकालाई पर्ने मानसिक असरलाई न्यूनिकरण गर्न मनोपरामर्श कार्यक्रम अभियानका रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
८०. कटारी नगरको एकमात्र सामुदायिक उदयश्री क्याम्पस सञ्चालनका लागि अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

८१. कटारी नगर भित्र कुनै पनि दरबन्दी नभएका सामुदायिक विद्यालयहरुका लागि अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

स्वास्थ्य

८२. मातृ तथा शिशु मृत्युदर घटाउन महिलामैत्री कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउन “सकेको बेला योगदान, परेको बेला अपेक्षा” भन्ने नारालाई अभियानका साथ **ग्रामीण महिलासँग उपमेयर** कार्यक्रम अर्न्तगत स्वास्थ्य केन्द्रमा निःशुल्क घुम्ती अल्ट्रासाउण्ड गराउने व्यवस्था गरिनुका साथै गर्भवती महिला र शिशुका लागि पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८३. कटारी अस्पतालको व्यवस्थापनमा सुधार गर्दै अस्पताललाई व्यवस्थित बनाइने छ ।
८४. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई प्रोत्साहन गर्दै नगरवासीको स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रममा प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरिनेछ ।
८५. सरकारी अस्पतालको निश्चित परिधिभित्र निजी अस्पताल तथा क्लिनिक खोल्न नदिने नीतिलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
८६. खोप सेवा सर्वसुलभ बनाउन थप खोप केन्द्रका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।
८७. सम्पूर्ण गर्भवती महिलाहरुलाई सुरक्षित प्रसुति सेवा सुनिश्चित गर्न निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा सहित दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट प्रसुति सेवा उपलब्ध गराउन थप दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सम्बन्धित निकायमा माग गरिनेछ ।
८८. बजारमा विक्री हुने खाद्य पदार्थहरुको नियमित अनुगमन तथा नियमन गरी पोषण तथा स्वास्थ्यवर्द्धक खाद्य पदार्थको प्रवर्द्धन, उत्पादन र प्रयोगमा विस्तार गरिनेछ ।
८९. निजी क्षेत्रमा स्थापित संस्थाहरुको स्थापना, सञ्चालन एवं स्तरोन्नतिका मापदण्डलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्दै नियमन तथा अनुगमन गरिनेछ ।
९०. नगरपालिका भित्र सबै अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट निस्कने फोहोरमैलाको विसर्जनलाई थप व्यवस्थित बनाउँदै लगिनेछ ।
९१. आयुर्वेद औषधालय सँगै वैकल्पिक एकीकृत चिकित्सा सेवा स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
९२. नगरका सबै वडाहरुमा स्वास्थ्य चौकी स्थापना गरिनेछ ।

समावेशीकरण (महिला, बालबालिका, अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिक), सामाजिक सुरक्षा र पञ्जीकरण

९३. कमजोर र पिछ्छाडिएका वर्गलाई प्राथमिकतामा राखी लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९४. सबलीकरण गर्नुपर्ने वर्ग तथा समुदायलाई समग्र विकास कार्यक्रममा पहुँच पुऱ्याउन सम्भाव्यता अध्ययन गरी सम्बन्धित वडाको समन्वयमा उनीहरुकै आधारमा सीपमुलक तालिमको व्यवस्था गरी आयआर्जनको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
९५. लैङ्गिक हिंसा अन्त्य तथा महिला सशक्तीकरणका लागि पाँच वर्षिय कार्ययोजना तयार गरी हिंसाविरुद्ध शून्य सहनशिलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९६. महिला सशक्तीकरण तथा लैङ्गिक हिंसा अन्त्यका लागि महिलाहरुलाई संगठित गर्न साथीको वृत्त विस्तारमा जोड दिँदै निगरानी समूहहरुको क्षमता विकास गरी महिला सुरक्षाका पहरेदारका रुपमा स्थापित गरिनेछ ।

९७. बालकालिका विरुद्ध हुने सबै प्रकारका शोषण तथा बालश्रम निषेधको नीति लिइनेछ । यसका लागि बाल-संरक्षण कार्यविधि तयार गरिनेछ ।
९८. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि पायक पर्ने स्थानबाट अपाङ्गता परिचयपत्र वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९९. “जसको सवाल उसैको नेतृत्व” भन्ने उक्तिलाई सम्बन्धित वडासँगको समन्वयमा अपाङ्गता सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि सहायता सामाग्री उपलब्ध गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१००. सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीहरूको विवरण राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागले सञ्चालन गरेको अनलाईन प्रणालीमा अनिवार्य रूपमा वडा कार्यालयबाट नै प्रविष्टि गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१०१. नगरभित्र कुनै बच्चाको जन्मदर्ता गर्दा खोप लगाएको कार्डको आधारमा जन्मदर्ता गर्ने र जन्मदर्ताको आधारमा विद्यालय भर्ना लगायत अन्य प्रयोजनका लागि जन्म दर्तालाई नै पहिलो आधार मान्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१०२. पिछडा वर्ग, सीमान्तकृत समुदाय, आदिवासी जनजाति, दलित लगायतको विपन्न बस्तीहरूमा जन्म दर्ता, मृत्यु दर्ता, विवाह दर्ता र बसाईसराई दर्ता जस्ता घटना दर्ता अभियान चलाईने छ ।
१०३. नगरमा सामाजिक विकृति एवं विसंगति नियन्त्रण तथा लागु पदार्थ दुर्व्यसन अन्त्यका लागि अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

१०४. ठूला आयोजना सञ्चालन गर्दा वा नदिजन्य पदार्थको उत्खनन गर्नुअघि IEE/EIA लाई अनिवार्य गरिनेछ । त्यसैगरी जैविक विविधता संरक्षणमा जोड दिईने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
१०५. **एक वडा एक उद्यान कार्यक्रम**लाई अगाडि वढाइने छ, सामुदायिक वन र विद्यालयसमेतको सहकार्यमा उद्यान विकास गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ । उद्यान, नहर, पोखरी तथा पानीको मूल संरक्षण गरिनेछ ।
१०६. कटारी नगरपालिकालाई आगामी चार वर्षभित्र वातावरणमैत्री, सफा सुन्दर र हराभरा नगर बनाउने लक्ष्य लिइनेछ ।
१०७. नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक जग्गाको अभिलेखीकरण गरी फलफुल तथा अन्य जातको बोटबिरूवाहरू वृक्षारोपण गरी दीर्घकालीन संरक्षणको नीति लिईनेछ ।
१०८. पार्क निर्माणको लागि विनियोजित गरेको रकमको ४० प्रतिशत रकम अनिवार्य रूपमा हरियाली कायमको लागि खर्च गरिनु पर्ने नीति लिईनेछ ।
१०९. नगरभित्र सार्वजनिक स्थानहरूमा खुल्ला रूपमा गाईवस्तु छोड्नेलाई दण्ड तथा जरिवाना गर्ने गरी नीतिगत व्यवस्था गरिनेछ । साथै कान्जिहाउस सञ्चालनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

विपद व्यवस्थापन

११०. हाल फैली रहेको कोरोना भाईरस कोभिड-१९ को महामारीमा रोजगार गुमाई देश तथा विदेशबाट आउने यस न.पा.का सम्पूर्ण व्यक्तिहरूलाई क्वारेन्टाईनको व्यवस्था तथा कोरोना पुष्टि भएका व्यक्तिहरूलाई उचित स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था गरिनेछ ।
१११. विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि विशेष नीति लिइनेछ । नगरको मुख्य कार्यालयबाट टाढाको दुरीमा रहेको वडाहरूलाई मध्यनजर गरी आधारभूत साधनस्रोत सम्पन्न एक विपद व्यवस्थापन स्रोतकेन्द्र स्थापना गरिनेछ
११२. विपद र विकासमा युवा परिचालनको नीति लिइनेछ । विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि सबै वडाहरूमा युवा स्वयंसेवकहरू परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । विद्यालय तहमा स्वयंसेवाको भाव वृद्धिको निम्ति विद्यार्थीहरूलाई उत्प्रेरणा जगाउन अभियान संचालन गरिनेछ ।
१११. विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने कानूनहरू निर्माण तथा परिमार्जन गरी कार्यसम्पादनमा सहजता ल्याइनेछ ।
११३. विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
११४. विपद जोखिम व्यवस्थापनको क्षेत्रमा उदाहरणीय कार्य गर्ने व्यक्ति, संस्थालाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।

सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन

११५. “मेरो फोहर, मेरो जिम्मेवारी” भन्ने भावना हरेक नगरबासीमा जागृत गराउन, फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ ।
११६. सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापनमा वैदेशिक सहयोग जुटाई दीगो तथा बैज्ञानिक फोहोर व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।
११७. तोकिएको स्थानमा भन्दा अन्य स्थानमा पार्किङ गर्ने, फोहोर व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक गाडीमा डस्टबिन नराख्ने, प्लाष्टिक बाल्ने, तोकिए भन्दा बाहेकका क्षेत्रमा विज्ञापन सामाग्री राख्ने, फुटपाथमा पसल राख्ने, फुटपाथ र सडकमा निर्माण सामाग्री राख्ने, छतको पानी सडकमा फाल्ने, सतही ढलमा शौचालयको ढल मिसाउने, अनावश्यक हर्न बजाउने लगायत नगरको वातावरण विगाने गतिविधि गर्नेलाई कडा दण्ड तथा जरिवाना गरी नियन्त्रण गर्ने नीति लिइनेछ ।
११८. अस्पतालहरूबाट निस्कने फोहोरको व्यवस्थापनमा सम्बन्धित अस्पताललाई नै बढी जिम्मेवार बनाउने नीति लिइनेछ ।

भू-उपयोग

११९. भूमिहीन, सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूको लगत संकलन कार्यलाई निरन्तरता दिई केन्द्र र प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा आवश्यक समाधानका उपाय अवलम्बन गरिनेछ ।
१२०. उपयोग विहीन अवस्थामा रहेका संघ संस्थाका जग्गा तथा सरकारी जग्गाहरूको पहिचान गरी लगत खडा गरेर सार्वजनिक पार्क अथवा अन्य सार्वजनिक उपभोगका क्षेत्रमा प्रयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
१२१. नगरका जग्गाहरूलाई पुनः नापी गर्नका लागि एक विशेष नापी युनिट खडा गरी कार्य गरिनेछ ।
१२२. नगरको भूमिको उचित व्यवस्थापनका लागि माटो नक्शांकन (Soil Mapping) कार्य गरिनेछ ।

सुशासन र संस्थागत विकास

१२३. विवाद निरूपण कार्य गर्न वडाका मेलमिलापकर्ताहरूलाई वडागत रुपमा परिचालन गरिने छ ।
१२४. आवश्यक जनशक्तिको पर्याप्त आपूर्ति गरी नगरका क्रियाकलापहरूलाई गुणस्तरीय बनाउनुका साथै जनशक्तिको दक्षता र क्षमता अभिवृद्धि गर्दै कार्यपद्धतिमा चुस्तता दिइनेछ ।
१२५. सूचना प्रविधिलाई यसको उपकरण र सेवाहरूको प्रयोगको स्तरसम्म मात्र सीमित नराखी गुणस्तरीय सूचना प्रविधि उपकरण तथा सेवाहरूको खरिद तथा संस्थागत अभिलेख राखी खरिद गरिएका उपकरण तथा सेवाहरूको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
१२६. मोबाईल एप्लिकेशनको प्रयोग गरी नागरिकका गुनासा लिने कार्य गरिनेछ ।
१२७. नगरपालिकाको आफ्नै सर्भरमा तथ्यांक राखी यसको संरक्षण गर्न उपयुक्त गुणस्तरीय सर्भर खरिद गर्नुका साथै डाटा, एप्लिकेशन, सफ्टवेयर तथा साईबर सुरक्षाको प्रभावकारी प्रबन्ध मिलाईनेछ ।
१२८. भुक्तानी प्रक्रियालाई सरल एवं शिघ्र बनाउनको लागि भुक्तानी प्रकृया र फरफारक सम्बन्धमा उपभोक्ता समिति तथा आमसेवाग्राहीलाई खरिद ऐन नियम तथा कार्यविधिका सम्बन्धमा पुनःताजगी तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
१२९. नगरका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, शिक्षक, एवं विद्यार्थीको सदाचारयुक्त स्वस्थ जीवनयापनलाई लक्षित गरी योग एवं ध्यान साधनाका कोर्ष र सकरात्मक सोच सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१३०. स्थानीय सरकार सञ्चालनलाई नवीन आयामहरूसँग परिचित गराउने उद्देश्यका साथ स्थानीय जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूलाई उपयुक्त तथा बाह्य अध्ययन भ्रमणमा लैजाने नीति लिइनेछ ।

१३१. नगरपालिकाको कार्यालय परिसर तथा वडा कार्यालयहरूमा आगन्तुक तथा सेवाग्राहीका लागि सूचना तथा ज्ञान आदान-प्रदान गर्न रिडिङ्ग कर्नर तथा सहयोग कक्ष (Help Desk) स्थापना गर्ने पहल गरिनेछ ।
१३२. नगरपालिकालाई सूचनामैत्री बनाई स्थानीय सञ्चार माध्यमहरूको विकास र प्रबर्द्धन गर्न उपयुक्त नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१३३. नगरमा कार्यरत कर्मचारीको वृत्ति विकास र प्रोत्साहनको लागि उचित नीति अङ्गीकार गरिनेछ ।

युवा तथा खेलकुद

१३४. “समृद्ध नगरको आधार, युवालाई स्वरोजगार ” मूल मर्मलाई सार्थक बनाउन युवा वर्गलाई लामो तथा छोटो अवधिको सीपमूलक तालिम दिई रोजगारी सिर्जना गर्न साभेदार संस्थाहरूको सहयोग र समन्वयमा जोड दिइनेछ ।
१३५. खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन र खेलकुद विकास नीतिलाई निरन्तरता दिन मेयरकप प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।
१३६. आगामी वर्षलाई “युवा परिचालन वर्ष” घोषणा गरी वडास्तरका आयोजना कार्यान्वयनमा युवा सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ ।
१३७. खेलकुदको विकास र विस्तार गर्न एक वडामा कम्तीमा एक खेल मैदान हुने गरी खेल पूर्वाधार निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखी निजी क्षेत्र सहितको सहभागितामा रंगशाला, कवर्डहल तथा बाल उद्यान जस्ता कार्यको स्थापना, मर्मत र निर्माण कार्य गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
१३८. खेल पर्यटनमा जोड दिई भलिबल, फुटबल, तेक्वान्दो, सितोरियो कराँते, उसु स्थानीयस्तर देखि राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका खेलकुद कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।